

Briuselis, 2021 04 21
C(2021) 2616 final

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2021 04 21

**kuriuo dėl tvarumo veiksnių, rizikos ir prioritetų integravimo į tam tikrus investicinių
įmonių organizacinius reikalavimus ir veiklos sąlygas iš dalies keičiamas Deleguotasis
reglamentas (ES) 2017/565**

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. DELEGUOTOJO AKTO BENDROSIOS APLINKYBĖS

Šis reglamentas yra Komisijos platesnės darnaus vystymosi iniciatyvos dalis. Juo nustatomas pagrindas ES sistemai, pagal kurią tvarumo aspektai tampa neatskiriama finansų sistemos dalimi, siekiant padėti pertvarkyti Europos ekonomiką į žalesnę, atsparesnę žiedinę sistemą, atitinkančią **Europos žaliojo kurso**¹ tikslus.

Priėmus **2016 m. Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų (DVT) darbotvarkę iki 2030 m., Tvaraus augimo finansavimo veiksmų plane**² Komisija paskelbė apie ketinimą įtraukti tvarumo aspektus į teikiamas finansines konsultacijas ir paaiškinti tvarumo integravimą į vadinamąsias patikėtinio pareigas sektoriniuose teisės aktuose. Komunikate „**Europos žaliasis kursas**“ patvirtinama, kad, siekiant finansų ir kapitalo srautus nukreipti į žaliąsias investicijas ir išvengti neišnaudojamo turto, reikalingi ilgalaikiai signalai. Siekti šio konkretaus tikslo padės šis deleguotasis reglamentas.

Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2017/565³ yra papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES⁴ (FPRD II) patikslinant investicinių įmonių organizacinius reikalavimus ir veiklos sąlygas. Šiuo reglamentu Deleguotasis reglamentas (ES) 2017/565 iš dalies keičiamas dviem būdais:

Pirma, į tinkamumo vertinimą papildomai integruojami kliento tvarumo prioritetai. Pagal galiojančią FPRD II sistemą investicinės įmonės, teikiančios konsultacijas dėl investicijų ir portfelio valdymo paslaugas, privalo gauti reikiamą informaciją apie kliento žinias ir patirtį investavimo srityje, jo gebėjimą prisiimti nuostolius ir jo tikslus, įskaitant priimtinos rizikos lygį, kad įmonė galėtų teikti klientui tinkamas paslaugas ir produktus (tinkamumo vertinimas). Informacija apie klientų investavimo tikslus apima informaciją apie laikotarpį, kurį klientai pageidauja turėti investiciją, jų prioritetus prisiimamos rizikos atžvilgiu, rizikos profilį ir investicijos paskirtį. Tačiau informacija apie investavimo tikslus paprastai yra susijusi su finansiniais tikslais, o į kitus kliento nefinansinius tikslus, tokius kaip tvarumo prioritetai, paprastai neatsižvelgiama. Esami tinkamumo vertinimai paprastai neapima klausimų apie klientų tvarumo prioritetus, o dauguma klientų patys tokių prioritetų nenurodo. Dėl to investicinės įmonės atrankos procese į tvarumo veiksnius galėtų atsižvelgti tinkamiau.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/2088⁵ (toliau – Reglamentas dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje) įpareigojama finansinio produkto dokumentuose aprašyti, kaip turi būti arba yra siekiama nurodyto tvarumo

¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019) 640 *final*).

² Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos Centriniam Bankui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Tvaraus augimo finansavimo veiksmų planas“ (COM(2018) 97 *final*).

³ 2016 m. balandžio 25 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/565, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES papildoma nuostatomis dėl investicinių įmonių organizacinių reikalavimų bei veiklos sąlygų ir toje direktyvoje apibrėžtų terminų (OL L 87, 2017 3 31, p. 1).

⁴ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

⁵ 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje (OL L 317, 2019 12 9, p. 1).

lygio ar tvarumo užmojų. Tai nėra ženklavimo tvarka, todėl galėtų būti aprašyti įvairūs su tvarumu susiję užmojai. Nors Reglamento dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje 9 straipsnyje nurodytais finansiniais produktais privaloma siekti tvarių investicijų tikslo nedarant reikšmingos žalos, kaip apibrėžta to reglamento 2 straipsnio 17 punkte, į to reglamento 8 straipsnio taikymo sritį patenkančiais finansiniais produktais gali būti siekiama įvairių strategijų, net įskaitant ir tas, kurios, nepaisant teiginių apie pobūdį, orientuotą į aplinkos, socialinius ir valdymo kriterijus, socialiai atsakingą investavimą ar tvarumą, tvarumo atžvilgiu gali būti nereikšmingos. Atsižvelgiant į tai ir tai, kad į FPRD II, Reglamento dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852⁶⁷ (toliau – Taksonomijos reglamentas) taikymo sritis patenka skirtingi produktai, šiuo reglamento projektu užtikrinama, kad tvarumo atžvilgiu nors kiek reikšmingas finansines priemones būtų galima rekomenduoti klientams ar potencialiems klientams, nurodžiusiems aiškius tvarumo prioritetus. Todėl tvarumo prioritetai apima finansines priemones, kurios yra arba bent iš dalies investuotos į Taksonomijos reglamente nustatytą taksonomiją atitinkančią veiklą ar į tvarias investicijas, apibrėžtas Reglamento dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje 2 straipsnio 17 punkte ir taip pat apimančias taksonomiją atitinkančią veiklą, arba kuriomis atsižvelgiama į neigiamas investicijų pasekmes aplinkai ar visuomenei dėl pagrindinio neigiamo poveikio tvarumui. Tvarumo prioritetų taisyklėmis remiamas ir stiprinamas politinis tikslas mažinti ekologinio manipuliavimo ir netinkamo pardavimo mastą ir skatinti finansų sistemos pertvarką, kad ja iš tiesų būtų palaikomos tvarumo siekiančios įmonės, o kartu toliau remiamos jau tvarios įmonės.

Tvarumo prioritetų taisyklėmis užtikrinamas nuoseklumas su Reglamentu dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje ir Taksonomijos reglamentu ir reikšmingai padidinamas su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo pagal tuos reglamentus veiksmingumas. Taksonomijos reglamentu įpareigojama atskleisti informaciją apie mastą, kuriuo investicijos dera su ES taksonomija.

Žvelgiant iš praktinės pusės, siekdamas supaprastinti vidaus procesus ir ypač rekomendacijų klientams ar potencialiems klientams rengimą pagal ankstesnes finansinių priemonių analizes, investicinės įmonės gali iš anksto sureitinguoti ir sugrupuoti finansines priemones pagal procentinę dalį, investuojamą į aplinkos atžvilgiu tvaria laikomą ekonominę veiklą, tvarių investicijų procentinę dalį arba atsižvelgimą į pagrindinį neigiamą poveikį, kaip antai pagrindinio neigiamo poveikio kategorijas, įsipareigojimų rūšis ir kokybinius ar kiekybinius rodiklius. Kadangi investicijos, kurių siekiama finansinėmis priemonėmis, gali lemti įvairų pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams, investicinės įmonės turėtų klientams ar potencialiems klientams paaiškinti, kad atsižvelgimą į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams rodantys elementai gali būti aktualūs įvairiems aplinkos, socialiniams, darbuotojų ar valdymo klausimams, turėtų suteikti galimybę tą atsižvelgimą įrodyti bei parodyti atitinkamą įsipareigojimą ilgainiui spręsti pagrindinio neigiamo poveikio problemą, taip pat gali būti parodyti kokybiniais ar kiekybiniais rodikliais, be kita ko, nustatytaisiais pagal Reglamentą dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje.

⁶ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

⁷ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

Antra, šiuo reglamentu tvarumo rizika integruojama į organizacinius reikalavimus. Ši su tvarumo rizika susijusi dalis grindžiama galutine Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA) techninių rekomendacijų ataskaita⁸. Techninėse rekomendacijose daroma išvada, kad reikia papildomų paaiškinimų dėl tvarumo rizikos ir tvarumo veiksnių integravimo į Delegotąjį reglamentą (ES) 2017/565 ir Komisijos deleguotąją direktyvą 2017/593⁹, ir nurodomos konkrečios su tuo susijusios nuostatos.

Šiuo reglamentu ir kitais sektoriniais deleguotaisiais aktais, kuriais pritaikomos taisyklės dėl patikėtinio pareigų ir kurie priimti lygiagrečiai, taip pat yra sustiprinamas **Reglamentas dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2089¹⁰ ir Taksonomijos reglamentas**. Tomis taisyklėmis tvarumo aspektai nuosekliai integruojami į investavimo, konsultavimo ir informacijos atskleidimo procesus visuose sektoriuose. Tomis taisyklėmis aplinkos, socialiniai ir valdymo (tvarumo) aspektai įtvirtinami kaip neatskiriama finansų sistemos dalis, siekiant padėti pertvarkyti Europos ekonomiką į žalesnę, taikančią mažo anglies dioksido kiekio technologijas, atsparesnę, efektyviai išteklius naudojančią žiedinę sistemą.

Šis reglamentas pagrįstas FPRD II 16 straipsnyje, 24 straipsnio 13 dalyje ir 25 straipsnio 8 dalyje nustatytu įgaliojimu.

2. KONSULTACIJOS PRIEŠ PRIIMANT AKTĄ

2016 m. gruodžio mėn. Komisija įsteigė Aukšto lygio ekspertų grupę tvarių finansų klausimais (ALEG), kuri teikdama rekomendacijas padės parengti ES tvaraus finansavimo strategiją. 2017 m. liepos mėn. viduryje ALEG paskelbė tarpinę ataskaitą „Tvarios Europos ekonomikos finansavimas“, 2017 m. liepos 18 d. suinteresuotųjų subjektų renginyje pateikė galutinę ataskaitą, o vėliau – konsultacijų klausimyną.

2018 m. sausio 31 d. kartu su ALEG galutine ataskaita „Tvarios Europos ekonomikos finansavimas“ paskelbtoje atsiliepimų apžvalgoje apibendrinami respondentų atsakymai. Galutinėje ataskaitoje ALEG rekomenduoja *„reikalauti, kad konsultantai investicijų klausimais teikdami finansines konsultacijas visada klaustų mažmeninių investuotojų apie jų prioritetus, susijusius su tvariu jų investicijų poveikiu, ir vėliau į juos reaguotų“*. Ji taip pat rekomendavo *„aptarti valdymo klausimus, susijusius su ilgalaike ir tvarumo rizika“*.

2018 m. kovo mėn. Komisija nusiuntė specialų klausimyną dėl aplinkos, socialinių ir valdymo aspektų integravimo į tinkamumo vertinimą. Per konsultacijas paaiškėjo, kad konsultavimo procese klausimus dėl tvarumo aktyviai kelia tik nedaugelis klientų. Iš dalies taip yra todėl, kad: i) turima informacija apie su tvarumu susijusias finansines priemones nėra skaidri; ii) ekologinio manipuliavimo rizika galiojančiuose dokumentuose yra didelė; iii) trūksta šviečiamosios informacijos apie šių aspektų poveikį rizikai ir veiklos rezultatams. Tik retais atvejais konsultavimo procese klientai sistemingai išreiškia susidomėjimą tvarumo veiksniais.

⁸ Galutinė ataskaita dėl tvarumo rizikos ir veiksnių integravimo į FPRD II (ESMA35-43-1737).

⁹ 2016 m. balandžio 7 d. Komisijos deleguotoji direktyva (ES) 2017/593, kuria papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES nuostatos dėl klientams priklausančių finansinių priemonių ir lėšų apsaugos, produktų valdymo pareigų ir taisyklių, taikomų mokesčių, komisinio atlyginimo arba bet kokios piniginės ar nepiniginės naudos teikimui arba gavimui (OL L 87, 2017 3 31, p. 500).

¹⁰ 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2089, kuriuo dėl ES prisitaikymo prie klimato kaitos lyginamųjų indeksų, ES su Paryžiaus susitarimu suderintų lyginamųjų indeksų ir su tvarumu susijusios lyginamųjų indeksų informacijos atskleidimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/1011 (OL L 317, 2019 12 9, p. 17).

Be to, 2018 m. gegužės 24 d. – birželio 21 d. pagal geresnio reguliavimo gaires, siekiant gauti atsiliepimų, buvo paskelbtas deleguotojo reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas tinkamumo vertinimas, projektas. Dėl šio deleguotojo reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/565, Komisija sulaukė 51 atsakymo. Apie įvairius šio deleguotojo reglamento aspektus savo nuomonę išreiškė suinteresuotieji subjektai iš įvairių sričių (pavyzdžiui, NVO, finansų sektoriaus asociacijos, viešosios įstaigos)¹¹. Nors apskritai nefinansinių tikslų akcentavimui investavimo procese entuziastingai pritarta, kai kurie suinteresuotieji subjektai nepageidauja keisti pagal FPRD II įdiegtų naujų procesų. Kaip aprašyta pirmiau, Komisija yra ne tik įsitikinusi, kad būtina toliau įgyvendinti tvaraus finansavimo darbotvarkę, bet taip pat laikosi nuomonės, kad pagal įtrauktą naują nuorodą į Reglamentą dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje siūlomas šio deleguotojo akto taikymo tvarkaraštis (praėjus 12 mėnesių nuo jo įsigaliojimo) suteikia pakankamai lankstumo.

Kiek tai susiję su tinkamumo vertinimo tikslais, Komisija atliko keletą pakeitimų, kad būtų galima esant būtinybei atskirai vertinti, viena vertus, investavimo tikslus ir, kita vertus, tvarumo prioritetus. Ši diferenciacija yra svarbi siekiant išvengti netinkamo pardavimo. Tvarumo veiksniai neturėtų tapti svarbesni už kliento asmeninį investavimo tikslą. Todėl į tvarumo prioritetus vykdant tinkamumo procesą turėtų būti atsižvelgiama tik po to, kai nustatomas kliento investavimo tikslas. Tvarumo prioritetų taisyklės turėtų padėti potencialius klientus ar klientus geriau informuoti apie finansines priemones, kuriomis siekiama tvarumo užmojų. Dėl tvarumo prioritetų taisyklių finansinių priemonių, kuriomis tvarumo užmojų siekiama skirtingu mastu, nereikės pritaikyti. Toms finansinėms priemonėms arba bus naudinga tvarumo prioritetų tvarka, arba jas bus galima toliau rekomenduoti, bet jau nebe kaip kliento ar potencialaus kliento tvarumo prioritetus, kaip apibrėžta šiame reglamente, atitinkančias priemones. Veiklos požiūriu finansinių priemonių tvarumo savybės turėtų būti pristatomos skaidriai, kad investicinės įmonės galėtų su klientais ar potencialiais klientais užmegzti dialogą ir įgyti pakankamai detalų klientų asmeninių tvarumo prioritetų supratimą. Siekiant išvengti maišaties, investicinės įmonės turėtų turėti galimybę esamų klientų, kurių tinkamumo vertinimas jau atliktas, asmeninius tvarumo prioritetus nustatyti per kitą periodinį atlikto tinkamumo vertinimo atnaujinimą.

Tvarumo prioritetų taisyklėmis stiprinamas ES taksonomijos naudojimas tvariai veiklai, t. y. ekonominei veiklai, kuri laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria pagal Taksonomijos reglamento 3 straipsnį, ir tvarioms investicijoms, kaip apibrėžta Reglamento dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje 2 straipsnio 17 punkte, įskaitant ir investicijas į pirmiau minėtą ekonominę veiklą, laikomą aplinkos atžvilgiu tvaria. Taisyklėmis taip pat skatinama rekomenduoti finansines priemones, kuriomis atsižvelgiama į reikšmingas neigiamas tų investicijų pasekmes, t. y. pagrindinį neigiamą poveikį, ir jos mažinamos.

Komisija paprašė ESMA pateikti technines rekomendacijas dėl deleguotųjų aktų, kurie turi būti priimti pagal FPRD II, galimų pakeitimų, susijusių su tvarumo rizikos ir tvarumo veiksmų integravimu organizacinių reikalavimų, veiklos sąlygų, rizikos valdymo ir tikslinės rinkos vertinimo srityse.

2019 m. balandžio 30 d. ESMA paskelbė galutinę ataskaitą dėl tvarumo rizikos ir veiksmų integravimo į FPRD II. Rekomendacijose atsižvelgta į suinteresuotųjų subjektų nuomones, pareikštas per viešas konsultacijas, vykusias nuo 2018 m. gruodžio 19 d. iki 2019 m. vasario 19 d. Jos apima sąnaudų ir naudos analizę. Be to, siekdama gauti papildomos informacijos,

¹¹ Gauti atsiliepimai skelbiami adresu https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2018-2681500/feedback_en

2019 m. vasario 4 d. ESMA surengė atvirą viešą posėdį. Taip pat konsultuotasi su ESMA vertybinių popierių ir rinkų suinteresuotųjų subjektų grupe.

Vadovaujantis geresnio reglamentavimo principais, šis pasiūlymo projektas buvo antrą kartą skelbiamas konsultacijoms 2020 m. birželio 8 d. – liepos 6 d. Deramai apsvarsčius gautus atsakymus, į tekstą buvo įtraukta papildomų pakeitimų.

Šioje ataskaitoje nagrinėjamas tvarumo rizikos ir tvarumo veiksnių įtraukimas į investicinių įmonių organizacinius reikalavimus ir produktų valdymo bei priežiūros struktūras. Rekomendacijos dėl organizacinių reikalavimų, kurias parengė ir dėl kurių viešai konsultavosi ESMA, įtrauktos į šį deleguotąjį reglamentą.

3. DELEGUOTOJO AKTO TEISINIAI ASPEKTAI

Šio reglamento teisinis pagrindas nustatytas Direktyvos 2014/65/ES 16 straipsnio 12 dalyje, 24 straipsnio 13 dalyje ir 25 straipsnio 8 dalyje.

Į šį reglamentą įtraukti toliau nurodyti Reglamento (ES) 2017/565 pakeitimai.

1 straipsniu siekiama paaiškinti, kad investicinės įmonės, teikiančios finansines konsultacijas ir portfelio valdymo paslaugas, turėtų atlikti privalomą savo klientų ar potencialių klientų tvarumo prioritetų vertinimą. Į šiuos tvarumo prioritetus šios investicinės įmonės turėtų atsižvelgti tiems klientams rekomenduojamų finansinių priemonių atrankos procese. Nuo tvarumo prioritetų turėtų būti neatsiejamos trys finansinių priemonių kategorijos: finansinės priemonės, pagal kurias ekonominei veiklai, kuri laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria pagal Taksonomijos reglamento 3 straipsnį, skiriama tam tikra mažiausia procentinė dalis tvarių investicijų, arba finansinės priemonės, pagal kurias siekiama tam tikros mažiausios procentinės dalies tvarių investicijų, kaip apibrėžta Reglamente dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje 2 straipsnio 17 punkte, kai tą mažiausią procentinę dalį nustato klientas arba potencialus klientas. Trečia finansinių priemonių, atitinkančių asmeninių tvarumo prioritetų reikalavimus, kategorija – finansinės priemonės, kuriomis atsižvelgiama į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams, kai tą atsižvelgimą rodančius elementus nustato klientas arba potencialus klientas.

Kadangi į FPRD II ir į Reglamentą dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje bei Taksonomijos reglamento taikymo sritis patenka skirtingi produktai, tvarumo prioritetai nėra taikomi tik finansiniams produktams, kaip apibrėžta Reglamente dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje ir Taksonomijos reglamente, bet yra grindžiami reglamentuose pateiktomis su tvarumu susijusiomis koncepcijomis. Tokiu būdu investicinės įmonės gali rekomenduoti ne tik investicinius fondus, bet ir kitas atitinkamas finansines priemones.

Pavyzdžiui, „finansinės priemonės, pagal kurias siekiama tam tikros mažiausios procentinės dalies tvarių investicijų“ visada apims Reglamente dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje 9 straipsnyje nurodytus finansinius produktus ir to reglamento 8 straipsnyje nurodytus finansinius produktus, jei tokiais finansiniais produktais bent iš dalies siekiama tvarių investicijų. Tą mažiausią dalį nustato klientai ar potencialūs klientai, tad tvarumo prioritetų taisyklėmis visiškai atsižvelgiama į jų su tvarumu susijusius užmojus. Kitas pavyzdys – finansinės priemonės, kurios turi aplinkos ar socialinių ypatumų ir, be kita ko, yra grindžiamos atmetimo principu ir gali patekti į tvarumo prioritetų taikymo sritį, jeigu jomis bent iš dalies siekiama tvarių investicijų arba yra įrodoma, kad yra atsižvelgiama į pagrindinį neigiamą poveikį ir jo vengiama ar jis mažinamas, priklausomai nuo atitinkamai mažiausios investicijų procentinės dalies ar elementų, rodančių atsižvelgimą į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams, kaip nustatė klientas ar potencialus klientas. Be to, tai

reiškia, kad finansinės priemonės, kuriomis skatinami aplinkos ar socialiniai ypatumai, bet tvarių investicijų procentinė dalis nenustatoma arba procentinė dalis investicijų neskiriama taksonomiją atitinkančiai veiklai, arba kuriomis neatsižvelgiama į pagrindinį neigiamą poveikį, nebus laikomos tinkamomis rekomenduoti klientams ar potencialiems klientams, remiantis jų asmeniniais tvarumo prioritetais. Tačiau tokias finansines priemones vis tiek galima rekomenduoti atliekant tinkamumo testą, bet ne kaip priemones, atitinkančias asmeninius tvarumo prioritetus.

Be to, šiuo straipsniu reikalaujama, kad investicinės įmonės parengtą ataskaitą klientui ir joje paaškintų, kaip klientui skirta rekomendacija atitinka jo investavimo tikslus, rizikos profilį, gebėjimą prisiimti nuostolius ir tvarumo prioritetus (*ex post* informacija).

1 straipsniu investicinės įmonės taip pat įpareigojamos arba kokybiškai, arba kiekybiškai atsižvelgti į tvarumo riziką, kai vykdo organizacinius reikalavimus, ir integruoti tvarumo riziką į rizikos valdymo politiką.

Galiausiai 2 straipsnyje nustatoma šio reglamento taikymo data po 12 mėnesių pereinamojo laikotarpio.

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2021 04 21

kuriuo dėl tvarumo veiksnių, rizikos ir prioritetų integravimo į tam tikrus investicinių įmonių organizacinius reikalavimus ir veiklos sąlygas iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2017/565

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES¹², ypač į jos 16 straipsnio 12 dalį, 24 straipsnio 13 dalį ir 25 straipsnio 8 dalį,

kadangi:

- (1) perėjimas prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų, tvaresnės, efektyviai išteklius naudojančios žiedinės ekonomikos atsižvelgiant į darnaus vystymosi tikslus yra labai svarbus siekiant užtikrinti ilgalaikį Sąjungos ekonomikos konkurencingumą. 2016 m. Sąjunga sudarė Paryžiaus susitarimą¹³. Paryžiaus susitarimo 2 straipsnio 1 dalies c punkte nustatytas tikslas aktyviau imtis kovos su klimato kaita veiksmų, be kita ko, užtikrinant, kad skiriamas finansavimas atitiktų išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažėjimo trajektoriją ir klimato kaitos poveikiui atsparų vystymąsi;
- (2) pripažindama tą iššūkį, 2019 m. gruodžio mėn. Komisija pateikė Europos žaliąjį kursą¹⁴. Žaliasis kursas yra nauja augimo strategija, kuria siekiama pertvarkyti Sąjungą į teisingą ir klestinčią visuomenę, pasižyminčią modernia, efektyviai išteklius naudojančia ir konkurencinga ekonomika, kurioje nuo 2050 m. visai nebus grynojo išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, o ekonomikos augimas bus atsietas nuo išteklių naudojimo. Šiam tikslui pasiekti reikia, kad investuotojams būtų duodami aiškūs signalai dėl jų investicijų, siekiant išvengti neišnaudojamo turto ir pritraukti tvarų finansavimą;
- (3) 2018 m. kovo mėn. Komisija paskelbė Tvaraus augimo finansavimo veiksmų planą¹⁵ ir jame išdėstė plataus užmojo ir išsamią tvaraus finansavimo strategiją. Vienas iš veiksmų plane nustatytų tikslų – nukreipti kapitalo srautus į tvarias investicijas, kad būtų pasiektas darnus ir integracinis augimas. 2018 m. gegužės mėn. paskelbtas vėlesnių teisėkūros iniciatyvų poveikio vertinimas¹⁶ parodė, kad reikia paaiškinti, jog

¹² OL L 173, 2014 6 12, p. 349.

¹³ 2016 m. spalio 5 d. Tarybos sprendimas (ES) 2016/1841 dėl Paryžiaus susitarimo, priimto pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 282, 2016 10 19, p. 1).

¹⁴ COM(2019) 640 *final*.

¹⁵ COM(2018) 97 *final*.

¹⁶ SWD(2018) 264 *final*.

investicinės įmonės, vykdydamos savo pareigas klientams ir potencialiems klientams, turėtų atsižvelgti į tvarumo veiksnius. Todėl investicinės įmonės turėtų nuolat svarstyti ne tik visą atitinkamą finansinę riziką, bet ir visą atitinkamą tvarumo riziką, kuri nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/2088¹⁷ ir kuri, jei kiltų, galėtų padaryti realų ar galimą reikšmingą neigiamą poveikį investicijų vertei. Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2017/565 nėra aiškos nuorodos į tvarumo riziką. Dėl šios priežasties ir siekiant užtikrinti, kad vidaus procedūros ir organizacinė tvarka būtų tinkamai įgyvendinamos ir jų būtų laikomasi, būtina paaiškinti, kad investicinių įmonių procesai, sistemos ir vidaus kontrolės priemonės turėtų atspindėti tvarumo riziką ir kad tai rizikai analizuoti būtini techniniai pajėgumai ir žinios;

- (4) siekiant išlaikyti aukštą investuotojų apsaugos standartą, investicinės įmonės, nustatydamos interesų konfliktų, kurie gali pakenkti kliento ar potencialaus kliento interesams, rūšis, turėtų įtraukti tų rūšių interesų konfliktus, kurių kyla dėl kliento tvarumo prioritetų integravimo. Investicinės įmonės turėtų turėti galimybę esamų klientų, kurių tinkamumo vertinimas jau atliktas, asmeninius tvarumo prioritetus nustatyti per kitą periodinį atlikto tinkamumo vertinimo atnaujinimą;
- (5) investicinės įmonės, teikiančios konsultacijas dėl investicijų ir portfelio valdymo paslaugas, turėtų galėti rekomenduoti savo klientams ir potencialiems klientams tinkamas finansines priemones, todėl jos turėtų turėti galimybę užduoti klausimus, kad sužinotų kliento asmeninius tvarumo prioritetus. Atsižvelgiant į investicinės įmonės pareigą veikti atsižvelgiant į klientų interesus, klientams ir potencialiems klientams teikiamos rekomendacijos turėtų atitikti tiek tų klientų nurodytus finansinius tikslus, tiek tvarumo prioritetus. Todėl būtina paaiškinti, kad investicinės įmonės turėtų būti įdiegusios tinkamas priemones, kuriomis būtų užtikrinama, kad į konsultavimo procesą ir portfelio valdymą įtraukus tvarumo veiksnius nebūtų sudaromos sąlygos netinkamo pardavimo praktikai ar informacijos apie finansines priemones ar strategijas klaidingam pateikimui jas pristatant kaip atitinkančias tvarumo prioritetus, nors taip nėra. Siekdamos tokios praktikos ar klaidingo faktų pateikimo atvejų išvengti, konsultacijas dėl investicijų teikiančios investicinės įmonės turėtų pirmiausia įvertinti kliento ar potencialaus kliento kitus investavimo tikslus, laikotarpį ir individualias aplinkybes, o tada paprašyti jį nurodyti galimus tvarumo prioritetus;
- (6) iki šiol sukurta įvairaus masto su tvarumu susijusių užmojų finansinių priemonių. Siekdamos sudaryti sąlygas klientams ar potencialiems klientams suprasti tą skirtingą tvarumo mastą ir priimti informacija pagrįstus su tvarumu susijusius investavimo sprendimus, konsultacijas dėl investicijų ir portfelio valdymo paslaugas teikiančios investicinės įmonės turėtų išaiškinti skirtumą tarp, viena vertus, finansinių priemonių, kuriomis siekiama vien ar dalies tvarių investicijų į ekonominę veiklą, kuri pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/852¹⁸ laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria, tvarių investicijų, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2019/2088 2 straipsnio 17 punkte, ir finansinių priemonių, kuriomis atsižvelgiama į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams ir kurios gali būti laikomos tinkamomis rekomenduoti klientams kaip atitinkančios jų asmeninius tvarumo prioritetus, ir, kita vertus, kitų finansinių priemonių, neturinčių šių specialių savybių, kurios neturėtų būti

¹⁷ 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje (OL L 317, 2019 12 9, p. 1).

¹⁸ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

laikomos tinkamomis rekomenduoti klientams ar potencialiems klientams, turintiems asmeninių tvarumo prioritetų;

- (7) būtina atsižvelgti į nerimą keliantį ekologinį manipuliavimą, visų pirma praktiką, kai rekomenduojant finansinę priemonę kaip aplinkai palankią ar aplinkos atžvilgiu tvarią, kai iš tikrųjų ta finansinė priemonė neatitinka pagrindinių aplinkosaugos ar kitų su tvarumu susijusių standartų, įgyjamas nesąžiningas konkurencinis pranašumas. Siekdamas užkirsti kelią netinkamam pardavimui ir ekologiniam manipuliavimui, investicinės įmonės neturėtų rekomenduoti finansinių priemonių kaip atitinkančių asmeninius tvarumo prioritetus, kai jos tų prioritetų neatitinka, ar priimti sprendimą jomis prekiauti. Investicinės įmonės turėtų paaiškinti savo klientams ar potencialiems klientams tokio atsisakymo priežastis ir tas priežastis registruoti;
- (8) būtina patikslinti, kad asmeninių tvarumo prioritetų neatitinkančios finansinės priemonės vis tiek gali būti investicinių įmonių rekomenduojamos, bet ne kaip atitinkančios asmeninius tvarumo prioritetus. Kad klientams ar potencialiems klientams būtų galima papildomai rekomenduoti jų asmeninių tvarumo prioritetų neatitinkančias finansines priemones, klientas turėtų turėti galimybę pritaikyti informaciją apie savo tvarumo prioritetus. Siekdamas užkirsti kelią netinkamam pardavimui ir ekologiniam manipuliavimui, investicinės įmonės turėtų registruoti kliento sprendimą kartu su jo paaiškinimu dėl informacijos pritaikymo;
- (9) todėl Deleguotasis reglamentas (ES) 2017/565 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (10) kompetentingoms institucijoms ir investicinėms įmonėms turėtų būti suteikta pakankamai laiko prisitaikyti prie naujų šiame reglamente nustatytų reikalavimų. Todėl jo taikymas turėtų būti atidėtas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Deleguotojo reglamento (ES) 2017/565 pakeitimai

Deleguotasis reglamentas (ES) 2017/565 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 2 straipsnis papildomas 7, 8 ir 9 punktais:

- „7. tvarumo prioritetai – kliento arba potencialaus kliento pasirinkimas, ar į jo investiciją turi būti įtraukta ir, jei taip, koku mastu turi būti įtraukta viena ar daugiau šių finansinių priemonių:
 - (a) finansinė priemonė, dėl kurios klientas arba potencialus klientas nusprendžia, kad tam tikra mažiausia procentinė dalis turi būti investuota į aplinkos atžvilgiu tvarias investicijas, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852* 2 straipsnio 1 punkte;
 - (b) finansinė priemonė, dėl kurios klientas arba potencialus klientas nusprendžia, kad tam tikra mažiausia procentinė dalis turi būti investuota į tvarias investicijas, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/2088** 2 straipsnio 17 punkte;
 - (c) finansinė priemonė, kuria atsižvelgiama į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams, kai tą atsižvelgimą rodančius kokybinius ar kiekybinius elementus nustato klientas arba potencialus klientas;

8. tvarumo veiksniai – tvarumo veiksniai, apibrėžti Reglamento (ES) 2019/2088 2 straipsnio 24 punkte;
9. tvarumo rizika – tvarumo rizika, apibrėžta Reglamento (ES) 2019/2088 2 straipsnio 22 punkte.

* 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

** 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje (OL L 317, 2019 12 9, p. 1).“;

(2) 21 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

(a) antra pastraipa pakeičiama taip:

„Laikydamosi šioje dalyje nustatytų reikalavimų, investicinės įmonės atsižvelgia į tvarumo riziką.“;

(b) dalis papildoma šia pastraipa:

„Laikydamosi šioje dalyje nustatytų reikalavimų, investicinės įmonės atsižvelgia į įmonės veiklos pobūdį, apimtį bei sudėtingumą ir į vykdant tą veiklą teikiamų investicinių paslaugų ir vykdomos investicinės veiklos pobūdį ir įvairovę.“;

(3) 23 straipsnio 1 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) parengia, įgyvendina ir taiko tinkamą rizikos valdymo politiką ir procedūras, kuriomis nustatoma rizika, susijusi su įmonės veikla, procesais ir sistemomis, ir prireikus nustatomas įmonei priimtinas rizikos lygis. Vykdydamos šį reikalavimą investicinės įmonės atsižvelgia į tvarumo riziką;“;

(4) 33 straipsnis pakeičiamas taip:

„33 straipsnis

Klientui galintys pakenkti interesų konfliktai

(Direktyvos 2014/65/ES 16 straipsnio 3 dalis ir 23 straipsnis)

Siekdamos nustatyti interesų konfliktų, kurių kyla teikiant investicines ir papildomas paslaugas arba jų derinį ir kurių egzistavimas gali pakenkti kliento interesams ir, be kita ko, jo tvarumo prioritetams, rūšis, investicinės įmonės, taikydamos minimalius kriterijus, atsižvelgia į tai, ar investicinė įmonė arba atitinkamas asmuo ar asmuo, tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su įmone kontrolės ryšiais, yra atsidūręs vienoje iš toliau nurodytų situacijų, susidariusių dėl investicinių ar papildomų paslaugų teikimo, investicinės veiklos ar dėl kitų priežasčių:

- (a) tikėtina, kad įmonė arba tas asmuo turės finansinės naudos arba išvengs finansinio nuostolio kliento sąskaita;
- (b) įmonė arba tas asmuo yra suinteresuoti klientui teikiamos paslaugos arba kliento vardu vykdomo sandorio rezultatu kitaip, negu tuo rezultatu yra suinteresuotas klientas;
- (c) įmonė arba tas asmuo yra finansiškai arba kitaip skatinami teikti pirmenybę kito kliento arba klientų grupės interesams, o ne kliento interesams;

- (d) įmonė arba tas asmuo vykdo tokią pačią veiklą kaip klientas;
 - (e) įmonė arba tas asmuo iš asmens, kuris nėra klientas, už klientui teikiamas paslaugas, be standartinio komisinio arba mokesčio už tą paslaugą, gauna arba gaus paskatą pinigais, nepinigine nauda arba paslaugomis.“;
- (5) 52 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:
- „3. Investicinės įmonės aprašo šiuos aspektus:
- (a) svarstomų finansinių priemonių rūšis;
 - (b) analizuotų finansinių priemonių ir teikėjų įvairovę pagal kiekvieną priemonės rūšį ir pagal paslaugos aprėptį;
 - (c) atitinkamais atvejais tvarumo veiksnius, į kuriuos atsižvelgta finansinių priemonių atrankos procese;
 - (d) kai teikia nepriklausomas konsultacijas, aprašo, kaip suteikta paslauga tenkina nepriklausomų konsultacijų dėl investicijų teikimo sąlygas, ir pateikia veiksnių, į kuriuos investicinė įmonė atsižvelgė atrinkdama rekomenduojamas finansines priemones, įskaitant finansinių priemonių riziką, išlaidas ir sudėtingumą, aprašymą.“;
- (6) 54 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- (a) 2 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) atitinka konkretaus kliento investavimo tikslus, įskaitant klientui priimtina riziką ir tvarumo prioritetus;“;
 - (b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Informacija apie kliento arba potencialaus kliento investavimo tikslus apima, kai tai aktualu, informaciją apie laikotarpį, kurį klientas nori turėti tą investiciją, jo teikiamą pirmenybę prisiimamos rizikos atžvilgiu, jam priimtina riziką, investicijos paskirtį ir papildomai jo tvarumo prioritetus.“;
 - (c) 9 dalis pakeičiama taip:

„9. Investicinės įmonės turi (ir gali tai įrodyti) tinkamą politiką ir procedūras, kad galėtų užtikrinti, kad jos supranta savo klientams parinktų investicinių paslaugų ir finansinių priemonių pobūdį, savybes, įskaitant išlaidas ir riziką, taip pat bet kokius tvarumo veiksnius, ir kad, atsižvelgdamos į išlaidas ir sudėtingumą, jos įvertina, ar lygiavertės investicinės paslaugos ar finansinės priemonės gali atitikti jų kliento profilį.“;
 - (d) 10 dalis pakeičiama taip:

„10. Teikdama investicinę paslaugą konsultacijos dėl investicijų arba portfelio valdymo forma investicinė įmonė nerekomenduoja ir nepriima sprendimo prekiauti, jei nėra viena iš paslaugų ar priemonių nėra tinkama klientui.

Kai finansinės priemonės neatitinka kliento ar potencialaus kliento tvarumo prioritetų, investicinė įmonė tų finansinių priemonių nerekomenduoja kaip atitinkančių tuos prioritetus ir nepriima sprendimo jomis prekiauti. Investicinė įmonė savo klientams ar potencialiems klientams paaiškina tokio atsisakymo priežastis ir tas priežastis registruoja.

Jeigu kliento ar potencialaus kliento tvarumo prioritetų neatitinka nė viena finansinė priemonė ir klientas priima sprendimą savo tvarumo prioritetus pritaikyti, investicinė įmonė registruoja kliento sprendimą ir jo priežastis.“;

(e) 12 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„12. Teikdamos konsultacijas dėl investicijų investicinės įmonės mažmeniniam klientui pateikia ataskaitą, kurioje aprašoma suteikta konsultacija ir paaiškinama, kodėl pateikta rekomendacija mažmeniniam klientui yra tinkama, įskaitant tai, kaip ta rekomendacija atitinka kliento investavimo tikslus ir asmenines aplinkybes reikalingos investicijos trukmės atžvilgiu, kliento žinias bei patirtį, kliento požiūrį į riziką, pajėgumą prisiimti nuostolius, taip pat tvarumo prioritetus.“;

(f) 13 dalis papildoma nauja pastraipa:

„Dėl reikalavimų atitinkamais atvejais atitikti klientų ar potencialių klientų tvarumo prioritetus pirmoje pastraipoje nustatytos sąlygos nesikeičia.“

2 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo **[*Leidinių biuro prašoma įrašyti datą, kuri yra 12 mėnesių nuo jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*]**.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2021 04 21

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN